

EUROOPAN UNIONI

EUROOPAN PARLAMENTTI

NEUVOSTO

Bryssel, 11. lokakuuta 2023
(OR. en)

2021/0406(COD)

PE-CONS 34/23

POLCOM 124
COMER 78
IA 151
CODEC 1136

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS unionin ja sen jäsenvaltioiden suojelemisesta kolmansien maiden harjoittamalta taloudelliselta pakottamiselta

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON
ASETUS (EU) 2023/...,**

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

**unionin ja sen jäsenvaltioiden suojelemisesta kolmansien maiden harjoittamalta
taloudelliselta pakottamiselta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä¹,

¹ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 3. lokakuuta 2023...(ei vielä julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEU', 3 artiklan 5 kohdan mukaan unioni vaalii ja puolustaa arvojaan ja etujaan kansainvälisissä suhteissaan ja edistää osaltaan kansalaistensa suojelua ja muun muassa kansojen välistä yhteisvastuuta ja keskinäistä kunnioitusta sekä kansainvälisen oikeuden tarkkaa noudattamista ja kehittämistä, etenkin Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan, jäljempänä 'YK:n peruskirja', periaatteiden kunnioittamista.
- (2) SEU 21 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan unionin toiminta kansainvälisellä tasolla perustuu muun muassa oikeusvaltion, tasa-arvon ja yhteisvastuun periaatteisiin sekä YK:n peruskirjan periaatteiden ja kansainvälisen oikeuden noudattamiseen. SEU 21 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan nojalla unioni myös pyrkii edistämään yhteisten ongelmien monenvälistä ratkaisemista.
- (3) YK:n peruskirjan 1 ja 2 artiklan mukaan yksi Yhdistyneiden kansakuntien päämääristä on kehittää kansakuntien välillä ystävällisiä suhteita muun muassa täysivaltaisen tasa-arvoisuuden periaatteen mukaisesti.
- (4) SEU 21 artiklan 2 kohdassa edellytetään, että unioni määrittelee ja toteuttaa yhteistä politiikkaa ja toimintaa sekä pyrkii saamaan aikaan pitkälle menevää yhteistyötä kaikilla kansainvälisten suhteiden aloilla tavoitteenaan muun muassa turvata omat arvonsa, perusetunsa, riippumattomuutensa ja koskemattomuutensa sekä lujittaa ja tukea oikeusvaltiota ja kansainvälisen oikeuden periaatteita.

- (5) Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan mukaisista valtioiden välisiä ystävällisiä suhteita ja yhteistyötä koskevista kansainvälisen oikeuden periaatteista 24 päivänä lokakuuta 1970 antaman julistuksen mukaan kansainvälisiä suhteita on hoidettava täysivaltaisen tasa-arvoisuuden periaatteen ja puuttumattomuusperiaatteen mukaisesti. Liittyen periaatteeseen velvollisuudesta olla puuttumatta asioihin, jotka kuuluvat jonkin valtion sisäiseen toimivaltaan, kyseisessä julistuksessa todetaan myös, että mikään valtio ei saa käyttää tai kannustaa käyttämään taloudellisia, poliittisia tai muuntyyppisiä pakottamistoimenpiteitä saadakseen toisen valtion taipumaan tahtoonsa tämän omien suvereenien oikeuksien käyttämisessä tai saadakseen siltä minkäänlaisia etuja, mikä vastaa kansainvälistä tapaoikeutta ja on siten velvoittavaa yhtäältä kolmansien maiden ja toisaalta unionin ja sen jäsenvaltioiden välisissä suhteissa. Lisäksi kansainvälisen tapaoikeuden säännöt valtioiden vastuusta kansainvälisen oikeuden vastaisista teoista on otettu huomioon valtioiden vastuuta kansainvälisen oikeuden vastaisista teoista koskevissa artikloissa (Articles on the Responsibility of States for Internationally Wrongful Acts), jäljempänä 'ARSIWA', jotka hyväksyttiin Yhdistyneiden kansakuntien kansainvälisen oikeuden toimikunnan 53. istunnossa vuonna 2001, ja jotka huomioitiin Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen päätöslauselmassa 56/83. Kyseiset säännöt ovat velvoittavia yhtäältä kolmansien maiden ja toisaalta unionin ja sen jäsenvaltioiden välisissä suhteissa.
- (6) Nykyaikainen yhteenliitetty maailmantalous lisää taloudellisen pakottamisen riskiä, sillä se tarjoaa maille entistä tehokkaampia keinoja taloudelliseen pakottamiseen, mukaan lukien hybridikeinot. On suotavaa, että unioni osallistuu taloudellisen pakottamisen tilanteiden ehkäisemistä ja poistamista koskevien kansainvälisten puitteiden luomiseen, kehittämiseen ja selkeyttämiseen.

- (7) Vaikka unioni toimii aina kansainvälisen oikeuden puitteissa, on olennaisen tärkeää, että sillä on käytettävissään asianmukainen väline, jolla se voi estää ja torjua kolmansien maiden harjoittaman taloudellisen pakottamisen, jotta unionin ja sen jäsenvaltioiden oikeudet ja edut voidaan turvata. Näin on erityisesti silloin, kun kolmannet maat puuttuvat unionin tai jäsenvaltion oikeutettuihin suvereenieihin valintoihin, soveltamalla tai uhkaamalla soveltaa kauppaa tai sijoituksiin vaikuttavia toimenpiteitä, joilla pyritään estämään tai saamaan aikaan unionin tai jäsenvaltion tietyn toimen lopettamisen, muuttamisen tai hyväksymisen, unionin tai jäsenvaltion toimielimen, elimen tai laitoksen kannan ilmaiseminen mukaan luettuna. Tällaisiin kauppaa tai sijoituksiin vaikuttaviin toimenpiteisiin voivat kuulua asianomaisen kolmannen maan alueella toteutettujen ja siellä vaikuttavien toimien lisäksi myös kolmannen maan toteuttamat toimet, myös kolmannen maan määräysvallassa tai ohjauksessa olevien unionissa toimivien yhteisöjen kautta toteutetut toimet, jotka aiheuttavat haittaa taloudelliselle toiminnalle unionissa. Ilmaisun ”kolmas maa” olisi ymmärrettävä siten, että sillä tarkoitetaan kolmannen valtion lisäksi myös erillistä tullialuetta tai muuta kansainvälisen oikeuden subjektia, koska tällaiset yhteisöt myös pystyvät harjoittamaan taloudellista pakottamista. Kyseisen ilmaisun käyttö ja tämän asetuksen soveltaminen eivät vaikuta millään tavalla suvereniteettiin. Lisäksi tätä asetusta olisi sovellettava asianomaista kolmatta maata koskevan unionin kannan mukaisesti.

- (8) Tällä asetuksella pyritään varmistamaan, että unioni reagoi tuloksellisesti, tehokkaasti ja nopeasti taloudelliseen pakottamiseen. Sillä pyritään erityisesti estämään unionin tai jäsenvaltion taloudellinen pakottaminen ja mahdollistamaan se, että unioni voi viimeisenä keinona tehdä taloudellisen pakottamisen tehottomaksi unionin vastatoimenpiteillä. Tätä asetusta sovelletaan rajoittamatta muiden yhteisen kauppapolitiikan alalla voimassa olevien unionin välineiden ja unionin tekemien kansainvälisten sopimusten sekä niiden nojalla toteutettavien kansainvälisen oikeuden mukaisten toimien ja unionin muiden politiikkojen soveltamista.
- (9) Kolmansien maiden harjoittama taloudellinen pakottaminen voi kohdistua unionin tai jäsenvaltion ulkopoliittisiin toimiin, ja taloudellisen pakottamisen olemassaolon määrittämisellä ja siihen reagoimisella voi olla merkittäviä vaikutuksia suhteisiin kolmansien maiden kanssa. On tarpeen varmistaa johdonmukainen reagointi erillisillä mutta toisiinsa liittyvillä politiikan aloilla. Tällä asetuksella ei rajoiteta SEU V osaston 2 luvun erityismääräysten nojalla mahdollisesti toteutettavia unionin toimia, jotka olisi otettava asianmukaisesti huomioon harkittaessa reagointia kolmannen maan taloudelliseen pakottamiseen.

- (10) Kolmannen maan jäsenvaltiota vastaan harjoittama taloudellinen pakottaminen vaikuttaa unionin sisämarkkinoihin ja koko unioniin. Jäsenvaltiot eivät voi yksinään torjua kolmansien maiden harjoittamaa taloudellista pakottamista yhteisen kauppapolitiikan alaan kuuluvilla toimenpiteillä. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT', 207 artiklassa unionille annetun yksinomaisen toimivallan vuoksi vain unionin on sallittua toimia. Lisäksi on mahdollista, että jäsenvaltioilla kansainvälisen oikeuden mukaisina erillisinä toimijoina ei ole oikeutta vastata kolmansien maiden unionia vastaan harjoittamaan taloudelliseen pakottamiseen. Sen vuoksi on tarpeen luoda kyseisten tavoitteiden tosiasialliseksi saavuttamiseksi tarvittavat keinot unionin tasolla. Tämä asetus ei vaikuta toimivallan jakoon unionin ja sen jäsenvaltioiden välillä.

- (11) Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti on tarpeen ja asianmukaista luoda säännöt, jotka koskevat kolmansien maiden harjoittaman taloudellisen pakottamisen tutkimista ja määrittämistä sekä sen vastatoimenpiteitä, jotta voidaan luoda tehokkaat ja kattavat puitteet unionin toimille taloudellisen pakottamisen torjumiseksi. Ennen unionin vastatoimenpiteitä olisi tutkittava tosiseikat, määritettävä taloudellisen pakottamisen olemassaolo ja mahdollisuuksien mukaan ja edellyttäen, että myös kolmas maa toimii vilpittömässä mielessä, pyrittävä löytämään ratkaisu yhteistyössä asianomaisen kolmannen maan kanssa. Unionin käyttöönnottamien toimenpiteiden olisi oltava oikeasuhteisia, eivätkä ne saisi ylittää unionille aiheutunutta vahinkoa. Unionin vastatoimenpiteiden valinta- ja suunnitteluperusteissa olisi otettava huomioon erityisesti se, miten tehokkaasti unionin vastatoimenpiteillä kannustetaan lopettamaan taloudellinen pakottaminen ja pyydettyä hyvittämään unionille aiheutunut vahinko, tarve välttää tai minimoida sivuvaikutukset, kohtuuton hallinnollinen monimutkaisuus ja kohtuuttomat rasitteet ja kustannukset erityisesti unionin talouden toimijoille sekä unionin etu. Näin ollen SEU 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (12) Unionin tämän asetuksen perusteella toteuttamien toimien olisi oltava kansainvälisen oikeuden, kansainvälinen tapaoikeus mukaan luettuna, mukaisia. Unionin ja jäsenvaltioiden tekemistä kansainvälisistä sopimuksista Maailman kauppajärjestön (WTO) perustamissopimus on sääntöihin perustuvan monenvälisen kauppajärjestelmän kulmakivi. Siksi on tärkeää, että unioni tukee jatkossakin kyseistä järjestelmää, jonka ytimessä on WTO, ja käyttää tarvittaessa sen riitojenratkaisujärjestelmää.

- (13) Kansainvälinen tapaoikeus, sellaisena kuin se otetaan huomioon ARSIWAn 22 ja 49–53 artiklassa, antaa mahdollisuuden, ottaen huomioon tietyt edellytykset, kuten oikeasuhteisuus ja ennakkoilmoitus, ottaa käyttöön vastatoimenpiteitä eli toimenpiteitä, jotka muutoin olisivat vastoin vahinkoa kärsineen osapuolen kansainvälisiä velvoitteita kansainvälisen oikeuden rikkomisesta vastuussa olevaan maahan nähden, ja joiden tavoitteena on saada aikaan rikkomisen lopettaminen tai saada hyvitys siitä. Näin ollen unionin vastatoimenpiteet voisivat tarvittaessa koostua unionin kansainvälisten velvoitteiden mukaisten toimien lisäksi kansainvälisten velvoitteiden noudattamatta jättämisestä asianomaista kolmatta maata kohtaan siltä osin kuin asianomaisen kolmannen maan harjoittama taloudellinen pakottaminen on kansainvälisen oikeuden vastainen teko. Vastatoimenpiteiden on kansainvälisen oikeuden nojalla ja suhteellisuusperiaatteen mukaisesti oltava oikeassa suhteessa kärsittyyn vahinkoon ottaen huomioon kansainvälisen oikeuden vastaisen teon vakavuus ja kyseiset oikeudet. Tältä osin unionille tai jäsenvaltiolle aiheutuneen vahingon katsotaan kansainvälisessä oikeudessa käsittävän unionin talouden toimijoille aiheutuneen vahingon.

- (14) Jos taloudellinen pakottaminen on kansainvälisen oikeuden vastainen teko, unionin olisi tarvittaessa taloudellisen pakottamisen lopettamisen lisäksi pyydettävä asianomaista kolmatta maata hyvittämään unionille mahdollisesti aiheutunut vahinko ARSIWAn 31 ja 34–39 artiklan mukaisesti. Jos unioni saa korvausta unionin toimijoille aiheutuneesta vahingosta, unioni voi tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan harkita kyseisen korvauksen siirtämistä taloudellisen pakottamisen vuoksi tappioita kärsineille unionin toimijoille.

- (15) Pakottaminen on kansainvälisen oikeuden mukaan kiellettyä ja siksi laitton teko, kun maa ottaa käyttöön kaupan tai sijoitusten rajoitusten kaltaisia toimenpiteitä saadakseen toisen maan toteuttamaan tai jättämään toteuttamatta sellaisen toimen, jota kyseinen maa ei ole kansainvälisen oikeuden nojalla velvollinen toteuttamaan ja joka kuuluu sen suvereniteettiin, ja kun pakottaminen saavuttaa tietyn laadullisen tai määrällisen kynnysarvon, joka riippuu sekä tavoitelluista päämääristä että käytetyistä keinoista. Komission ja neuvoston olisi otettava huomioon laadulliset ja määrälliset perusteet, jotka auttavat määrittämään, puuttuuko kolmas maa unionin tai jäsenvaltion oikeutettuihin suvereeniin valintoihin ja onko sen toiminta taloudellista pakottamista, joka edellyttää unionin reagointia. Kyseisiin perusteisiin olisi kuuluttava tekijöitä, jotka luonnehtivat sekä laadullisesti että määrällisesti muun muassa niiden toimenpiteiden muotoa, vaikutuksia ja päämäärää, joita kolmas maa käyttää. Soveltamalla kyseitä perusteita varmistetaan, että tämän asetuksen soveltamisala kattaa ainoastaan sellaisen taloudellisen pakottamisen, jolla on riittävän vakavat vaikutukset, tai, jos taloudellinen pakottaminen koostuu uhkasta, ainoastaan uskottavasta uhkasta. Lisäksi komission ja neuvoston olisi tutkittava tarkasti, onko kolmannella maalla jokin oikeutettu syy, koska sen tavoitteena on vaalia kansainvälisesti merkittävänä pidettävää asiaa, kuten muun muassa kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitäminen, ihmisoikeuksien suojelu, ympäristönsuojelu tai ilmastonmuutoksen torjunta.

- (16) Kolmansien maiden toimet ymmärretään kansainvälisen tapaoikeuden mukaan siten, että ne käsittävät kaikki sellaiset toimet tai laiminlyönnit, uhkat mukaan luettuna, jotka voidaan johtaa johonkin valtioon kansainvälisen tapaoikeuden nojalla. ARSIWAn 2 artiklan a alakohdassa ja 4–11 artiklassa vahvistetaan, että kansainvälisessä tapaoikeudessa pidetään valtion toimenä erityisesti toimintaa, jota harjoittaa mikä tahansa valtion elin, sellainen henkilö tai yhteisö, joka ei ole valtion elin mutta jolla on kyseisen valtion lainsäädännön mukaan toimivalta harjoittaa julkista valtaa, yhden valtion toisen valtion käyttöön asettama elin, henkilö tai henkilöryhmä, joka toimii mainitun valtion ohjeiden mukaisesti tai sen johdolla tai valvonnassa toimintaa harjoittaessaan, tai henkilö tai henkilöryhmä, joka harjoittaa julkista valtaa virallisten viranomaisten puuttuessa tai niiden laiminlyödessä tehtäviään ja olosuhteissa, jotka edellyttävät tällaisen vallan käyttöä, ja toimintaa, jonka valtio tunnustaa ja hyväksyy omanaan.
- (17) Komission olisi tarkasteltava, ovatko kolmannen maan toimenpiteet taloudellista pakottamista. Komission olisi suoritettava tällainen tarkastelu luotettavista lähteistä, mukaan lukien luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, Euroopan parlamentti, jäsenvaltio tai ammattiliitot, saatujen tietojen perusteella. Määritettäessä, soveltaako tai uhkaako kolmas maa soveltaa kauppaa tai sijoituksiin vaikuttavia toimenpiteitä, jotka ovat taloudellista pakottamista, komission ja neuvoston arvioinnin olisi perustuttava tosiseikkoihin.

- (18) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano ja ottaa huomioon kaupan ja sijoituksiin vaikuttavan taloudellisen pakottamisen ainutlaatuinen luonne, neuvostolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa, jotta se voi määrittää, onko kyseessä taloudellinen pakottaminen ja onko aiheellista vaatia hyvitystä unionille aiheutuneesta vahingosta. Täytäntöönpanovallan siirtäminen neuvostolle on rajoitettu taloudellisesta pakottamisesta johtuviin olosuhteisiin, ja sillä puututaan niihin, eikä sitä voida pitää ennakkotapauksena.

- (19) Jos komissio tarkastelunsa perusteella tulee siihen lopputulokseen, että kolmannen maan toimenpide on taloudellista pakottamista, komission olisi esitettävä neuvostolle ehdotus täytäntöönpanosäädöksen antamiseksi sen määrittämisestä, että kolmannen maan toimenpide täyttää taloudellisen pakottamisen olemassaolon edellytykset. Kyseiseen ehdotukseen komission olisi myös sisällytettävä alustava ajanjakso, jonka kuluessa komissio arvioi, täyttyvätkö edellytykset unionin vastatoimenpiteiden hyväksymiselle. Sen olisi myös tarvittaessa esitettävä neuvostolle ehdotus täytäntöönpanosäädöksen antamiseksi sen päättämisestä, että unioni pyytää kolmatta maata hyvittämään unionille aiheutuneen vahingon. Lisäksi taloudellinen pakottaminen voi vaikuttaa unioniin tai johonkin jäsenvaltioon ja siten luoda tarpeen toimia nopeasti tämän asetuksen nojalla ja jäsenvaltioiden välistä yhteisvastuuta ja vilpitöntä yhteistyötä koskevien unionin periaatteiden mukaisesti. Tämän seurauksena neuvoston olisi toimittava pikaisesti ja toteutettava kaikki tarvittavat toimet päätöksen antamiseksi kahdeksan viikon kuluessa siitä, kun komissio on toimittanut ehdotuksen. Täytäntöönpanovaltaansa käyttäessään neuvoston olisi toimittava tässä asetuksessa säädettyjen taloudellisen pakottamisen olemassaolon edellytysten ja sitä koskevien perusteiden mukaisesti määrittäessään, onko asianmukaista pyytää kolmatta maata hyvittämään unionille aiheutunut vahinko.

- (20) Jotta varmistetaan, että taloudellinen pakottaminen lopetetaan ja pyydettyä unionille aiheutunut vahinko hyvitetään, unionin olisi pyrittävä ratkaisemaan asia varhaisessa vaiheessa ja oikeudenmukaisesti. Komission olisi siksi tarjottava riittävät mahdollisuudet neuvotteluihin asianomaisen kolmannen maan kanssa ja, jos kyseinen kolmas maa on valmis aloittamaan neuvottelut vilpittömässä mielessä, aloitettava pikaisesti vuoropuhelu sen kanssa. Tällaisten neuvottelujen aikana komission olisi pyrittävä tutkimaan sellaisia keinoja kuin suorat neuvottelut, asian saattaminen kansainväliseen ratkaisumenettelyyn taikka kolmannen osapuolen välitys, sovittelu tai hyvät palvelukset, sanotun rajoittamatta unionin ja jäsenvaltioiden välistä toimivallan jakoa. Erityisesti silloin, jos kolmas maa keskeyttää taloudellisen pakottamisen ja suostuu saattamaan asian kansainväliseen ratkaisumenettelyyn, kolmannen maan kanssa olisi tarvittaessa tehtävä kansainvälinen sopimus. Tällaisen kansainvälisen sopimuksen voisi tehdä joko unioni SEUT 218 artiklan mukaisesti tai asianomainen jäsenvaltio.
- (21) Unionin olisi tuettava saman tai samankaltaisen taloudellisen pakottamisen kohteena olevia kolmansia maita tai muita kolmansia maita, joihin se vaikuttaa, ja tehtävä yhteistyötä niiden kanssa. Unionin olisi osallistuttava kansainväliseen koordinointiin kaikilla kahden-, useamman- tai monenvälisillä foorumeilla, jotka soveltuvat taloudellisen pakottamisen ehkäisemiseen tai poistamiseen. Komission olisi ilmaistava unionin kanta kuultuaan neuvostoa tapauksen mukaan perussopimusten mukaisesti ja tarvittaessa jäsenvaltioiden osallistuessa siihen.

- (22) On toivottavaa, että unioni käyttää ennakoivasti kaikkia käytettävissä olevia keinoja käydä vuoropuhelua asianomaisen kolmannen maan kanssa, kuten neuvottelut, ratkaisumenettely tai välitys, ja että se ottaa vastatoimenpiteitä käyttöön vain, jos tällaiset keinot eivät johda taloudellisen pakottamisen nopeaan ja tosiasialliseen lopettamiseen ja tarvittaessa ja unionin asianomaiselta kolmannelta maalta niin pyydettyä unionille aiheutetun vahingon hyvittämiseen ja jos toimet ovat tarpeen unionin ja sen jäsenvaltioiden etujen ja oikeuksien suojelemiseksi kansainvälisen oikeuden mukaisesti ja on unionin edun mukaista ryhtyä tällaisiin toimiin. On aiheellista, että tässä asetuksessa vahvistetaan unionin vastatoimenpiteiden käyttöönottoon ja soveltamiseen sovellettavat säännöt ja menettelyt ja mahdollistetaan tarvittaessa nopea toiminta kyseisten unionin vastatoimenpiteiden tehokkuuden säilyttämiseksi.

- (23) Tämän asetuksen mukaisesti hyväksytyt unionin vastatoimenpiteet olisi valittava ja suunniteltava objektiivisten perusteiden pohjalta, joita ovat muun muassa se, miten tehokkaasti toimenpiteillä kannustetaan lopettamaan taloudellinen pakottaminen ja tarvittaessa hyvittämään sen unionille aiheuttama vahinko; kuinka paljon voidaan helpottaa niiden unionin talouden toimijoiden asemaa, joihin taloudellinen pakottaminen vaikuttaa; pyrkimys välttää tai minimoida unioniin kohdistuvat kielteiset taloudelliset ja muut vaikutukset; ja vältetäänkö unionin vastatoimenpiteitä sovellettaessa kohtuuton hallinnollinen taakka ja kohtuuttomat kustannukset. Unionin investointiympäristö ja osaamistalous olisi turvattava. On olennaisen tärkeää, että unionin vastatoimenpiteiden valinnassa ja suunnittelussa otetaan huomioon unionin etu, johon kuuluvat muun muassa sekä unionin toimitusketjun alku- että loppupään ja unionin loppukuluttajien edut. Kun komissio harkitsee unionin vastatoimenpiteiden hyväksymistä, sen olisi asetettava etusijalle toimenpiteet, joilla ei olisi kohtuutonta vaikutusta oikeusvarmuuteen ja toimien ennakoitavuuteen talouden toimijoiden kannalta ja asiaa koskevien kansallisten sääntöjen hallinnointiin. Kun komissio harkitsee sellaisia unionin vastatoimenpiteitä, jotka vaikuttavat lupiin, rekisteröinteihin, toimilupiin tai muihin oikeuksiin kaupallista toimintaa varten, sen olisi asetettava etusijalle toimenpiteet, joita sovelletaan menettelyihin unionin laajuisesti ja jotka perustuvat johdettuun oikeuteen tai, jos mitkään tällaiset toimenpiteet eivät ole asianmukaisia, toimenpiteet aloilla, joilla on kattavaa unionin oikeutta. Unionin vastatoimenpiteillä ei olisi puututtava tieteellisen näytön arviointiin perustuviin hallinnollisiin päätöksiin. Unionin vastatoimenpiteet olisi valittava monista eri vaihtoehdoista, jotta kussakin tapauksessa voidaan hyväksyä niistä sopivimmat.

- (24) Unionin olisi voitava hyväksyä yleisesti sovellettavia unionin vastatoimenpiteitä, jotka on suunniteltu siten, että ne vaikuttavat asianomaisen kolmannen maan tiettyihin aloihin, alueisiin tai toimijoihin. Unionin olisi myös voitava hyväksyä unionin vastatoimenpiteitä, joita sovelletaan tiettyihin luonnollisiin henkilöihin tai oikeushenkilöihin, jotka ovat yhteydessä tai liittyvät kolmannen maan hallitukseen ja jotka harjoittavat tai voivat harjoittaa SEUT 207 artiklan soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa. Tällaiset kohdennetut unionin vastatoimenpiteet voivat kannustaa taloudellisen pakottamisen nopeaan lopettamiseen samalla, kun niillä vältetään tai minimoidaan tehokkaasti tällaisen pakottamisen kielteiset vaikutukset jäsenvaltioiden talouksiin, unionin talouden toimijoihin ja unionin loppukuluttajiin.

- (25) Osana unionin toimia, joilla kannustetaan kolmansia maita lopettamaan taloudellinen pakottaminen, komissio voi myös hyväksyä toimenpiteitä muiden oikeudellisten välineiden kuin tämän asetuksen nojalla, joilla komissiolle annetaan erityisiä valtuuksia, jotka koskevat esimerkiksi unionin rahoituksen myöntämistä tai mahdollisuuksia rajoittaa osallistumista unionin tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmiin, niissä säädettyjen menettelyjen mukaisesti. Tämä asetus ei rajoita tällaisten muiden oikeudellisten välineiden mukaisten sääntöjen ja menettelyjen soveltamista. Komission olisi varmistettava liitteessä I esitettyjen toimenpiteiden hyväksymisen koordinointi muiden unionin säädösten kuin tämän asetuksen nojalla hyväksymiensä toimenpiteiden kanssa. Unionin toimien kokonaisuudessaan olisi erityisesti oltava oikeasuhteisia, eivätkä ne saisi ylittää unionille aiheutuneen vahingon tasoa. Komission olisi tiedotettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle tällaisten muiden oikeudellisten välineiden nojalla toteutetuista toimista, jotka on sovitettu yhteen unionin vastatoimenpiteiden kanssa, sanotun kuitenkin rajoittamatta tällaisten välineiden mukaisia velvollisuuksia raportoida Euroopan parlamentille tai neuvostolle.
- (26) On aiheellista vahvistaa tavaroiden tai palvelujen alkuperää ja palveluntarjoajien, sijoitusten sekä teollis- ja tekijänoikeuksien haltijoiden kansalaisuutta koskevat säännöt unionin vastatoimenpiteiden määrittämistä varten. Alkuperää ja kansalaisuutta koskevat säännöt olisi määritettävä niiden voimassa olevien sääntöjen perusteella, joita sovelletaan unionin oikeuden ja unionin tekemien kansainvälisten sopimusten nojalla sellaisiin kauppaan ja sijoituksiin, joihin ei liity etuuskohtelua.

- (27) Pyrittäessä taloudellisen pakottamisen lopettamiseen tietyssä tapauksessa ja tarvittaessa aiheutetun vahingon hyvittämiseen, unionin vastatoimenpiteitä, jotka koostuvat suoria ulkomaisia sijoituksia tai palvelukauppaa koskevista rajoituksista, olisi sovellettava ainoastaan yhden tai useamman unioniin sijoittautuneen sellaisen oikeushenkilön unionissa tarjoamiin palveluihin tai tekemiin suoriin sijoituksiin, joka on asianomaisen kolmannen maan henkilöiden omistuksessa tai määräysvallassa, jos se on tarpeen unionin vastatoimenpiteiden tehokkuuden varmistamiseksi ja erityisesti niiden välttämisen ja kiertämisen estämiseksi. Päätös tällaisten rajoitusten asettamisesta olisi perusteltava asianmukaisesti tämän asetuksen nojalla annettavissa täytäntöönpanosäädöksissä tässä asetuksessa täsmennettyjen perusteiden mukaisesti.
- (28) Unionin vastatoimenpiteiden hyväksymisen jälkeen komission olisi jatkuvasti arvioitava tilannetta suhteessa taloudelliseen pakottamiseen, unionin vastatoimenpiteiden tehokkuuteen ja niiden vaikutuksiin unionin etuun unionin vastatoimenpiteiden mukauttamiseksi, keskeyttämiseksi tai lopettamiseksi. Sen vuoksi on tarpeen vahvistaa säännöt ja menettelyt, jotka koskevat unionin vastatoimenpiteiden muuttamista, keskeyttämistä ja lopettamista, sekä olosuhteet, joissa unionin vastatoimenpiteiden muuttaminen, keskeyttäminen tai lopettaminen on asianmukaista.
- (29) On olennaisen tärkeää säätää sidosryhmien, muun muassa yritysten, osallistumismahdollisuuksista unionin vastatoimenpiteiden hyväksymistä ja muuttamista varten ja tarvittaessa niiden keskeyttämistä ja lopettamista varten, kun otetaan huomioon tällaisiin sidosryhmiin mahdollisesti kohdistuvat vaikutukset.

- (30) Ottaen huomioon kolmansien maiden unioniin tai jäsenvaltioon kohdistama taloudellinen pakottaminen ja erityisesti sen toistuvuus ja vakavuus komission olisi johdonmukaisuuden varmistamiseksi muiden asiaa koskevien unionin säädösten kanssa tarjottava keskitetty yhteyspiste tämän asetuksen toimintaa varten ja toimittava näin ollen sen varmistamiseksi, että unioni pystyy paremmin ennakoimaan taloudellista pakottamista ja reagoimaan siihen tehokkaasti.
- (31) On tärkeää varmistaa, että Euroopan parlamentille ja neuvostolle tiedotetaan säännöllisesti ja oikea-aikaisesti asiaan liittyvästä kehityksestä tämän asetuksen soveltamisessa ja että niillä on tarvittaessa mahdollisuus näkemystenvaihtoon komission kanssa.

- (32) Komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä SEUT 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitettä II, jotta voidaan mukauttaa alkuperää tai kansalaisuutta koskevia sääntöjä asiaan liittyvän kansainvälisten välineiden kehityksen ja tämän asetuksen tai muiden unionin säädösten mukaisten toimenpiteiden soveltamisesta saatujen kokemusten huomioon ottamiseksi. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa² vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.
- (33) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen mukaisten unionin vastatoimenpiteiden yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011³ mukaisesti.

² EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (34) Unionin vastatoimenpiteiden hyväksymiseen sekä niiden muuttamiseen, keskeyttämiseen tai lopettamiseen olisi sovellettava tarkastelumenettelyä, koska kyseisillä toimenpiteillä määritetään unionin reaktio tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvaan taloudelliseen pakottamiseen. Tämän asetuksen erityisluonne ja unionin vastatoimenpiteisiin liittyvä erityinen arkaluonteisuus huomioon ottaen komission ei pitäisi hyväksyä ehdotusta täytäntöönpanosäädökseksi unionin vastatoimenpiteistä, jos komitea ei anna lausuntoa kyseisestä säädöksestä. Komission olisi täytäntöönpanovaltaansa käyttäessään kiinnitettävä erityistä huomiota ratkaisuihin, joilla on mahdollisimman laaja tuki jäsenvaltioiden keskuudessa, ja menettelyn kaikissa vaiheissa, myös muutoksenhakukomiteassa, löydettävä tasapuolisia ratkaisuja ja vältettävä toimimasta jäsenvaltioiden keskuudessa vallitsevan kannan vastaisesti etenkin täytäntöönpanosäädösehdotuksen asianmukaisuuden osalta.
- (35) Komission olisi annettava välittömästi sovellettavia, kestoaltaan rajoitettuja täytäntöönpanosäädöksiä, kun asianmukaisesti perustelluissa erittäin kiireellisissä tapauksissa, jotka liittyvät unionin vastatoimenpiteiden muuttamiseen tai keskeyttämiseen, tarvitaan ripeää toimintaa unionille tai jäsenvaltiolle aiheutuvan peruuttamattoman vahingon välttämiseksi tai kansainvälisen oikeuden noudattamisen varmistamiseksi. Tällaisella ripeällä toiminnalla voidaan mahdollisesti estää pakottamista aiheuttamasta taloudellista vahinkoa tai pahentamasta sitä erityisesti unionin tai jäsenvaltion akuuttien ja elintärkeiden etujen suojelemiseksi.

- (36) Kaikissa tämän asetuksen nojalla toteutettavissa toimissa, mukaan lukien unionin vastatoimenpiteet, joita sovelletaan tiettyihin luonnollisiin henkilöihin tai oikeushenkilöihin, on noudatettava Euroopan unionin perusoikeuskirjaa. Lisäksi jos henkilötietoja käsitellään tämän asetuksen nojalla, niitä on käsiteltävä henkilötietojen suojaa koskevien sääntöjen mukaisesti. Jos tämän asetuksen nojalla tietoja saavat jäsenvaltioiden viranhaltijat käsittelevät henkilötietoja, käsittelyn on tapahduttava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679⁴ mukaisesti. Unionin toimielinten on käsiteltävä henkilötietoja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725⁵ mukaisesti.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

- (37) Komission olisi arvioitava tämän asetuksen nojalla toteutettavia unionin vastatoimenpiteitä niiden tehokkuuden ja toimivuuden suhteen sekä tehtävä tarvittaessa mahdollisia päätelmiä tulevia unionin vastatoimenpiteitä varten. Komission olisi myös tarkasteltava tätä asetusta uudelleen saatuaan riittävästi kokemusta sen soveltamisesta ja täytäntöönpanosta sekä sen suhteesta muihin unionin politiikkoihin ja voimassaoleviin oikeudellisiin välineisiin, mukaan lukien neuvoston asetus (EY) N:o 2271/96⁶. Tämän asetuksen uudelleentarkastelun olisi katettava sen soveltamisala, toiminta, tehokkuus ja vaikuttavuus. Komission olisi toimitettava arviointinsa Euroopan parlamentille ja neuvostolle,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

⁶ Neuvoston asetus (EY) N:o 2271/96, annettu 22 päivänä marraskuuta 1996, tietyn kolmannen maan lainsäädännön soveltamisen ekstraterritoriaalisilta vaikutuksilta sekä siihen perustuvilta tai siitä aiheutuvilta toimilta suojautumisesta (EYVL L 309, 29.11.1996, s. 1).

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tätä asetusta sovelletaan tapauksissa, joissa on kyse kolmannen maan harjoittamasta taloudellisesta pakottamisesta. Siinä vahvistetaan säännöt ja menettelyt sen varmistamiseksi, että unionin ja sen jäsenvaltioiden etuja suojellaan tehokkaasti kolmannen maan harjoittamalta taloudelliselta pakottamiselta.
2. Tässä asetuksessa vahvistetaan kehys, jonka avulla unioni voi reagoida taloudelliseen pakottamiseen tavoitteena taloudellisen pakottamisen estäminen tai lopettamisen aikaansaaminen ja joka antaa unionille mahdollisuuden viimeisenä keinona toteuttaa toimenpiteitä taloudellista pakottamista vastaan.

Tässä asetuksessa vahvistetaan myös kehys, jonka avulla unioni voi tarvittaessa hakea hyvitystä unionille aiheutuneesta vahingosta.
3. Kaikkien tämän asetuksen nojalla toteutettavien toimien on oltava kansainvälisen oikeuden mukaisia, ja ne on toteutettava unionin ulkoista toimintaa koskevien periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti.
4. Tätä asetusta sovelletaan rajoittamatta yhteisen kauppapolitiikan alalla voimassa olevien unionin välineiden ja unionin tekemien kansainvälisten sopimusten sekä niiden nojalla toteutettavien kansainvälisen oikeuden mukaisten toimien ja unionin muiden politiikkojen soveltamista.

5. Tämä asetus ei vaikuta unionin ja sen jäsenvaltioiden väliseen toimivallan jakoon.

2 artikla

Taloudellinen pakottaminen

1. Tässä asetuksessa taloudellisella pakottamisella tarkoitetaan sitä, kun kolmas maa soveltaa tai uhkaa soveltaa kauppaan tai sijoituksiin vaikuttavia kolmannen maan toimenpiteitä tarkoituksenaan estää tai saada aikaan unionin tai jäsenvaltion tietyn toimen lopettaminen, muuttaminen tai hyväksyminen ja puuttua näin unionin tai jäsenvaltion oikeutettuihin suvereeneihin valintoihin.
2. Komissio ja neuvosto ottavat seuraavat seikat huomioon määritettäessä, täyttyvätkö 1 kohdassa säädetyt edellytykset:
 - a) kolmannen maan toimenpiteen voimakkuus, vakavuus, toistuvuus, kesto, laajuus ja suuruus, mukaan lukien sen vaikutus kauppaa- tai investointisuhteisiin unionin kanssa, sekä siitä johtuva unioniin tai jäsenvaltioon kohdistuva paine;
 - b) harjoittaako kolmas maa asioihin puuttumista, jonka tarkoituksena on estää unionia, jäsenvaltiota tai muuta kolmatta maata ryhtymästä tiettyihin toimiin tai saada ne ryhtymään niihin;
 - c) missä määrin kolmannen maan toimenpiteellä puututaan unionin tai jäsenvaltion suvereniteettiin kuuluvaan alueeseen;

- d) käyttääkö kolmas maa toimintansa perusteena kansainvälisesti tunnustettua oikeutettua huolta;
- e) onko kolmas maa ennen kolmannen maan toimenpiteen käyttöönottoa tai soveltamista yrittänyt vilpittömässä mielessä vakavasti ratkaista asian kansainvälisen koordinoinnin tai ratkaisumenettelyn avulla joko kahdenvälisesti tai kansainvälisellä foorumilla, ja jos on yrittänyt, millä tavalla.

3 artikla
Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) 'kolmannen maan toimenpiteellä' kolmanteen maahan kansainvälisen oikeuden nojalla johdettavissa olevaa toimea tai laiminlyöntiä;
- 2) 'tietyllä toimella' unionin, jäsenvaltion tai kolmannen maan toimielimen, elimen tai laitoksen oikeudellista tai muuta toimea, kannan ilmaiseminen mukaan luettuna;
- 3) 'unionille aiheutuneella vahingolla' taloudellisesta pakottamisesta unionille tai jäsenvaltiolle, unionin talouden toimijat mukaan luettuina, aiheutuneita kielteisiä vaikutuksia, myös taloudellista vahinkoa;

- 4) 'kolmannella maalla' muuta valtiota, erillistä tullialuetta tai muuta kansainvälisen oikeuden subjektia kuin unionia tai jäsenvaltiota.

4 artikla

Kolmannen maan toimenpiteiden tarkastelu

1. Komissio voi omasta aloitteestaan tai asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä tutkia mitä tahansa kolmannen maan toimenpidettä määrittääkseen, täyttääkö se 2 artiklan 1 kohdan edellytykset.
2. Kun komissio tarkastelee kolmannen maan toimenpidettä, se toimii ripeästi. Tarkastelu ei saa yleensä kestää yli neljää kuukautta.

Komissio suorittaa tarkastelun sen omasta aloitteesta kerättyjen tai luotettavasta lähteestä, muun muassa jäsenvaltiolta, Euroopan parlamentilta, talouden toimijoilta tai ammattiliitoilta, saatujen perusteltujen tietojen perusteella.

Komissio varmistaa 15 artiklan mukaisesti luottamuksellisten tietojen suojan, mukaan lukien tarvittaessa tiedot toimittaneen henkilön henkilöllisyyden suojeleminen.

Komissio asettaa julkisesti saataville suojatun välineen, jotta helpotetaan tietojen toimittamista komissiolle.

3. Komissio ilmoittaa jäsenvaltioille oikea-aikaisesti tarkastelujen aloittamisesta ja meneillään oleviin tarkasteluihin liittyvistä asiaankuuluvista vaiheista.
4. Komissio pyytää tarvittaessa tietoja kolmannen maan toimenpiteiden vaikutuksista.

Komissio voi pyytää jäsenvaltioita toimittamaan tällaisia tietoja, ja jäsenvaltioiden on vastattava kyseiseen pyyntöön nopeasti.

Komissio voi pyytää sidosryhmiä toimittamaan tietoja julkaisemalla ilmoituksen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ja tarvittaessa muussa soveltuvassa julkisessa viestintävälineessä. Komissio vahvistaa päivämäärän, johon mennessä kyseiset tiedot on toimitettava, ja ottaa siinä huomioon 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun ajanjakson.

Jos komissio julkaisee tällaisen ilmoituksen, se ilmoittaa asianomaiselle kolmannelle maalle tarkastelun aloittamisesta.

5 artikla

Kolmannen maan toimenpidettä koskeva määrittäminen

1. Jos komissio 4 artiklan mukaisesti suoritettun tarkastelun jälkeen tulee siihen lopputulokseen, että kolmannen maan toimenpide täyttää 2 artiklan 1 kohdan säädetyt edellytykset, se toimittaa neuvostolle ehdotuksen täytäntöönpanosäädökseksi sen määrittämisestä, että kolmannen maan toimenpide täyttää 2 artiklan 1 kohdan edellytykset.

Komissio selostaa kyseisessä ehdotuksessa, kuinka kyseiset edellytykset täyttyvät.

Ehdotuksessa on esitettävä alustava ajanjakso, jonka kuluessa komissio arvioi, täyttyvätkö 8 artiklan 1 kohdan edellytykset. Kyseinen ajanjakso saa olla enintään kuusi kuukautta, paitsi jos asianmukaisesti perusteltu pidempi ajanjakso on tarpeen tapauksen erityisolosuhteiden vuoksi.

2. Komissio ehdottaa tarvittaessa 1 kohdassa tarkoitetussa ehdotuksessa tai myöhemmässä ehdotuksessa neuvoston täytäntöönpanosäädökseksi, että neuvosto päättää, että kolmatta maata pyydetään hyvittämään unionille aiheutunut vahinko.

Arvio siitä, onko asianmukaista pyytää kolmatta maata hyvittämään unionille aiheutunut vahinko, perustuu kaikkiin tapauksen olosuhteisiin. Kyseinen arvio perustuu erityisesti aiheutetun vahingon luonteeseen ja laajuuteen sekä kansainväliseen tapaoikeuteen perustuvaan yleiseen velvollisuuteen hyvittää täysimääräisesti kansainvälisen oikeuden vastaisesta teosta aiheutunut vahinko.

3. Ennen tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ehdotuksen antamista komissio pyytää kolmatta maata esittämään huomautuksensa tietyn ajanjakson kuluessa, jos siitä on hyötyä kyseisessä kohdassa tarkoitettua määrittämistä varten ja ilman, että tämä vaikuttaa asianomaisen kolmannen maan kanssa 6 artiklan nojalla käytävään vuoropuheluun. Tällaisen ajanjakson on oltava kohtuullinen, eikä se saa tarpeettomasti viivästyttää tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ehdotuksen antamista.
4. Ennen tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ehdotuksen antamista komissio ilmoittaa Euroopan parlamentille 4 artiklan mukaisesti suoritettujen tarkastelujen lopputulokset.
5. Neuvosto hyväksyy 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut täytäntöönpanosäädökset määräenemmistöllä.
- Neuvosto voi määräenemmistöllä muuttaa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja ehdotuksia.
6. Neuvosto toimii ripeästi tämän artiklan soveltamiseksi.
- Neuvosto toimii kahdeksan viikon kuluessa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen ehdotusten antamisesta.
- Poiketen siitä, mitä toisessa alakohdassa säädetään, neuvosto voi toimia kyseisen kahdeksan viikon ajanjakson jälkeen edellyttäen, että se ilmoittaa komissiolle kyseisestä viivästymisestä ja sen syistä.

Neuvoston toimien kokonaisaika ei yleensä saa olla enemmän kuin kymmenen viikkoa siitä, kun 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut ehdotukset on annettu.

Täytäntöönpanovaltaansa käyttäessään neuvosto soveltaa 2 artiklan 1 kohtaa, jossa vahvistetaan taloudellisen pakottamisen olemassaolon edellytykset, ja tämän artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa esitettyjä perusteita, ja selostaa, kuinka kyseiset edellytykset täyttyvät ja kuinka kyseisiä perusteita sovelletaan.

7. Tämän artiklan nojalla hyväksytyt täytäntöönpanosäädökset julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
8. Euroopan parlamentille tiedotetaan kaikista tämän artiklan nojalla ehdotetuista tai hyväksytyistä täytäntöönpanosäädöksistä.
9. Kun neuvosto hyväksyy 1 kohdassa tarkoitetun täytäntöönpanosäädöksen, komissio ilmoittaa siitä kolmannelle maalle ja pyytää kyseistä kolmatta maata lopettamaan taloudellisen pakottamisen välittömästi.
10. Kun neuvosto hyväksyy 2 kohdassa tarkoitetun täytäntöönpanosäädöksen, komissio pyytää kolmatta maata hyvittämään unionille aiheutuneen vahingon kohtuullisen ajan kuluessa.

6 artikla

Vuoropuhelu kolmannen maan kanssa

1. Sen jälkeen kun on annettu täytäntöönpanosäädös 5 artiklan mukaisesti, komissio tarjoaa riittävän mahdollisuuden neuvotteluihin kolmannen maan kanssa taloudellisen pakottamisen lopettamisen aikaansaamiseksi ja unionille aiheutuneen vahingon hyvittämiseksi, jos sitä on pyydetty 5 artiklan 10 kohdan nojalla.

Jos kolmas maa aloittaa neuvottelut unionin kanssa vilpittömässä mielessä, komissio aloittaa tällaiset neuvottelut ripeästi.

Komissio voi tällaisten neuvottelujen aikana tarkastella kolmannen maan kanssa muun muassa seuraavia vaihtoehtoja:

- a) suorat neuvottelut;
 - b) asian saattaminen kansainväliseen ratkaisumenettelyyn;
 - c) kolmannen maan välitys, sovittelu tai hyvät palvelukset, joiden tarkoituksena on avustaa unionia ja kolmatta maata niiden tämän artiklan mukaisissa pyrkimyksissä.
2. Rajoittamatta 1 kohdan soveltamista komissio pyrkii saamaan aikaan taloudellisen pakottamisen lopettamisen ottamalla asian esille asiaankuuluvilla kansainvälisillä foorumeilla kuultuaan tapauksen mukaan neuvostoa perussopimusten mukaisesti.

3. Sen jälkeen, kun unionin vastatoimet on hyväksytty 8 artiklan nojalla, komissio on edelleen valmis aloittamaan neuvottelut kolmannen maan kanssa ja mahdollisesti keskeyttämään unionin vastatoimenpiteet 12 artiklan 2 kohdan nojalla.

7 artikla

Kansainvälinen yhteistyö

Komissio aloittaa taloudellisen pakottamisen lopettamisen aikaansaamista koskevat neuvottelut tai tekee yhteistyötä muiden sellaisten kolmansien maiden kanssa, joihin sama tai samankaltainen taloudellinen pakottaminen vaikuttaa, tai muiden sellaisten kolmansien maiden kanssa, joita asia koskee, kuultuaan tapauksen mukaan neuvostoa perussopimusten mukaisesti.

Tällaisiin neuvotteluihin ja tällaiseen yhteistyöhön voi tarvittaessa sisältyä

- a) asiaankuuluvien tietojen ja kokemusten jakaminen, jolla edistetään johdonmukaista reagointia tällaiseen pakottamiseen;
- b) koordinointi asiaankuuluvilla kansainvälisillä foorumeilla;
- c) koordinointi taloudelliseen pakottamiseen reagoimiseksi.

Komissio pyytää tarvittaessa jäsenvaltioita osallistumaan tällaisiin neuvotteluihin ja tällaiseen yhteistyöhön.

Tällaiset neuvottelut ja tällainen yhteistyö eivät saa aiheettomasti viivästyttää tämän asetuksen mukaista menettelyä.

8 artikla

Unionin vastatoimenpiteet

1. Komissio hyväksyy unionin vastatoimenpiteet täytäntöönpanosäädöksellä, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - a) 5 ja 6 artiklan mukainen toiminta ei ole kohtuullisen ajan kuluessa johtanut taloudellisen pakottamisen lopettamiseen eikä unionille aiheutetun vahingon hyvittämiseen, jos sitä on pyydetty 5 artiklan 10 kohdan nojalla;
 - b) unionin vastatoimenpiteiden hyväksyminen on tarpeen unionin ja sen jäsenvaltioiden etujen ja oikeuksien suojelemiseksi tietyssä tapauksessa käytettävissä olevat vaihtoehdot huomioon ottaen;
 - c) unionin vastatoimenpiteiden hyväksyminen on 9 artiklan mukaisesti määritetyn unionin edun mukaista.

Jos taloudellinen pakottaminen on lakannut mutta kolmas maa ei ole tätä koskevasta pyynnöstä huolimatta hyvittänyt täysimääräisesti unionille aiheutunutta vahinkoa, komissio perustaa arvion siitä, täyttyykö tämän kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettu edellytys, kaikkiin tapauksen olosuhteisiin. Kyseinen arvio perustuu erityisesti aiheutetun vahingon luonteeseen ja laajuuteen sekä kansainväliseen tapaoikeuteen perustuvaan yleiseen velvollisuuteen korvata täysimääräisesti kansainvälisen oikeuden vastaisesta teosta aiheutunut vahinko.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

2. Komissio valitsee asianmukaiset unionin vastatoimenpiteet liitteessä I esitettyjen vastatoimenpiteiden joukosta. Se määrittää, mitkä kyseisistä vastatoimenpiteistä ovat asianmukaisia 11 artiklassa säädettyjen valinta- ja suunnitteluperusteiden pohjalta.

Komissio esittää tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa täytäntöönpanosäädöksessä syyt, miksi se katsoo, että kyseisessä kohdassa tarkoitetut edellytykset täyttyvät ja miksi se katsoo, että unionin vastatoimenpiteet ovat asianmukaisia 11 artiklassa tarkoitetut perusteet huomioon ottaen.

3. Unionin vastatoimenpiteitä hyväksytään
 - a) yleisesti sovellettavina toimenpiteinä; tai
 - b) toimenpiteinä, joita sovelletaan tiettyihin luonnollisiin henkilöihin tai oikeushenkilöihin, jotka harjoittavat tai saattavat harjoittaa SEUT 207 artiklan soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa ja jotka ovat yhteydessä tai liittyvät kolmannen maan hallitukseen.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetut unionin vastatoimenpiteet voidaan suunnitella siten, että ne vaikuttavat kolmannen maan tiettyihin aloihin, alueisiin tai toimijoihin liitteessä II vahvistettujen alkuperää ja kansalaisuutta koskevien sääntöjen mukaisesti.

4. Siltä osin kuin kolmannen maan toimenpide on kansainvälisen oikeuden vastainen teko, unionin vastatoimenpiteet voivat koostua toimenpiteistä, jotka merkitsevät kansainvälisten velvoitteiden noudattamatta jättämistä kolmatta maata kohtaan.
5. Komissio varmistaa unionin vastatoimenpiteiden hyväksymisen koordinoinnin niiden toimenpiteiden kanssa, jotka se hyväksyy muiden unionin säädösten kuin tämän asetuksen nojalla, taloudelliseen pakottamiseen reagoimiseksi.
6. Edellä 1 kohdassa tarkoitettussa täytäntöönpanosäädöksessä on säädettävä soveltamispäivän lykkäämisestä, niin että se on enintään kolme kuukautta sen hyväksymisestä, paitsi jos tiettyjen olosuhteiden perusteella säädetään myöhemmästä soveltamispäivästä.

Komissio vahvistaa kyseisen päivämäärän ottaen huomioon tapauksen olosuhteet niin, että kolmannelle maalle voidaan ilmoittaa 7 kohdan nojalla ja se voi lopettaa taloudellisen pakottamisen ja pyydettyäessä hyvittää unionille aiheutuneen vahingon.

7. Komissio ilmoittaa 1 kohdassa tarkoitetun täytäntöönpanosäädöksen antamisen yhteydessä siitä kolmannelle maalle ja
 - a) kehottaa kolmatta maata lopettamaan välittömästi taloudellisen pakottamisen ja tarvittaessa ja pyydettyäessä hyvittämään unionille aiheutuneen vahingon;
 - b) tarjoutuu neuvottelemaan ratkaisusta kolmannen maan kanssa; ja

- c) ilmoittaa kolmannelle maalle, että unionin vastatoimenpiteitä sovelletaan, ellei taloudellinen pakottaminen lakkaa ja kolmas maa tarvittaessa ja pyydettyäessä hyvittää unionille aiheutunutta vahinkoa.

8. Jos komissiolla on uskottavaa tietoa siitä, että taloudellinen pakottaminen on lakannut tai että kolmas maa on toteuttanut konkreettisia toimia taloudellisen pakottamisen lopettamiseksi ja tarvittaessa hyvittänyt unionille aiheutuneen vahingon ennen 6 kohdan mukaisesti vahvistettua lykättyä soveltamispäivää, 1 kohdassa tarkoitetussa täytäntöönpanosäädöksessä on säädettävä soveltamispäivän uudesta lykkäämisestä. Kyseisen lykkäämisen kesto on määriteltävä kyseisessä täytäntöönpanosäädöksessä, ja sen on mahdollistettava se, että komissio voi varmentaa taloudellisen pakottamisen tosiasiallisen lopettamisen.

Jos komissiolla on tällaista uskottavaa tietoa, se julkaisee *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ilmoituksen, jossa ilmoitetaan, että sillä on tällaista tietoa, ja 1 kohdassa tarkoitetun täytäntöönpanoasetuksen tämä kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti lykätty soveltamispäivä.

9. Jos kolmas maa lopettaa taloudellisen pakottamisen ja tarvittaessa hyvittää unionille aiheutuneen vahingon ennen 1 kohdassa tarkoitetun täytäntöönpanosäädöksen soveltamispäivää, komissio antaa täytäntöönpanosäädöksen, jolla kumotaan kyseinen täytäntöönpanosäädös.

Kyseinen kumoava täytäntöönpanosäädös hyväksytään 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

10. Sen estämättä, mitä 7, 8 ja 9 kohdassa säädetään, 1 kohdassa tarkoitetussa täytäntöönpanosäädöksessä voidaan säätää, että unionin vastatoimenpiteitä sovelletaan 7 kohdan a alakohdan nojalla ilman, että komissio kehottaa asianomaista kolmatta maata lopettamaan taloudellisen pakottamisen tai tarvittaessa hyvittämään unionille aiheutuneen vahingon tai ilmoittaa asianomaiselle kolmannelle maalle unionin vastatoimenpiteiden soveltamisesta 7 kohdan c alakohdan nojalla, jos se on asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa tarpeen unionin tai jäsenvaltion oikeuksien ja etujen, erityisesti unionin vastatoimenpiteiden tehokkuuden, säilyttämiseksi.
11. Sen estämättä, mitä 6 ja 8 kohdassa säädetään, jos taloudellinen pakottaminen koostuu uhkasta soveltaa kauppaa tai sijoituksiin vaikuttavaa kolmannen maan toimenpidettä 2 artiklan 1 kohdan mukaisesti, tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua täytäntöönpanosäädöstä sovelletaan päivästä, jona kyseistä kolmannen maan toimenpidettä aletaan soveltaa.

Komissio julkaisee *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ilmoituksen, jossa ilmoitetaan tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun täytäntöönpanosäädöksen soveltamispäivä.

9 artikla
Unionin edun määrittely

Unionin vastatoimenpiteiden toteuttamista, keskeyttämistä, muuttamista tai lopettamista koskevan unionin edun määrittelyn on perustuttava kaikkiin käytettävissä oleviin tietoihin ja koostuttava kyseessä olevien eri etujen arvioinnista kokonaisuutena. Kyseisiin etuihin kuuluvat ensisijaisesti se, että säilytetään unionin ja sen jäsenvaltioiden kyky tehdä oikeutettuja suvereenia valintoja ilman taloudellista pakottamista, ja kaikki muut unionin tai jäsenvaltioiden tapauskohtaiset edut, unionin talouden toimijoiden edut, mukaan lukien toimitusketjun sekä alku- että loppupäässä, ja niiden unionin loppukuluttajien edut, joihin taloudellinen pakottaminen tai unionin vastatoimenpiteet vaikuttavat tai mahdollisesti vaikuttavat.

10 artikla
Edellytykset unionin vastatoimenpiteiden soveltamiselle
tiettyihin luonnollisiin henkilöihin tai oikeushenkilöihin

1. Edellä olevaa 8 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohtaa sovellettaessa luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön voidaan katsoa olevan yhteydessä tai liittyvän kolmannen maan hallitukseen, kun
 - a) kyseinen hallitus omistaa yli 50 prosenttia tällaisen oikeushenkilön omasta pääomasta tai käyttää suoraan tai välillisesti yli 50:tä prosenttia sen äänioikeuksista tai sillä on valta nimittää enemmistö sen johtajista tai muutoin laillisesti ohjata sen toimintaa;

- b) tällainen henkilö saa yksin- tai erityisoikeuksia tai erioikeuksia, jotka asianomaisen kolmannen maan hallitus on myöntänyt lailla tai tosiasiallisesti, jos henkilö toimii alalla, jolla kyseinen hallitus rajoittaa toimittajien tai ostajien määrän yhteen tai useampaan, tai jos kyseinen hallitus sallii suoraan tai välillisesti henkilön harjoittaa käytäntöjä, jotka estävät, rajoittavat tai vääristävät kilpailua; tai
- c) tällainen henkilö toimii tosiasiallisesti asianomaisen kolmannen maan hallituksen puolesta tai sen ohjauksessa tai yllyttämänä.

2. Jos komissiolla on syytä uskoa, että luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö täyttää 8 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa säädetty perusteet, ja se harkitsee unionin vastatoimenpiteiden hyväksymistä kyseisen henkilön suhteen, se ilmoittaa kyseiselle henkilölle

- a) syyt, joiden perusteella komissio uskoo, että kyseinen henkilö täyttää kyseiset perusteet;
- b) unionin vastatoimenpiteet, jotka komissio harkitsee hyväksyvänsä kyseisen henkilön suhteen;
- c) kyseisen henkilön mahdollisuudesta toimittaa kohtuullisen ajan kuluessa huomautuksia siitä, täyttääkö kyseinen henkilö kyseiset perusteet.

3. Edellä olevan 2 kohdan soveltamista varten komissio julkaisee ilmoituksen *Euroopan unionin virallisessa* lehdessä ja ilmoittaa siitä mahdollisuuksien mukaan suoraan asianomaiselle henkilölle.

Komissio antaa kyseisessä ilmoituksessa muille osapuolille, joita asia koskee, mahdollisuuden esittää huomautuksia.

4. Komissio voi tätä artiklaa sovellettaessa pyrkiä saamaan kaikki merkityksellisinä pitämänsä tiedot muun muassa pyytämällä tällaisia tietoja jäsenvaltioilta.
5. Rajoittamatta 12 artiklan soveltamista, jos komissiolle toimitetaan 8 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettujen unionin vastatoimenpiteiden hyväksymisen jälkeen uutta olennaista näyttöä, komissio tarkastelee uudelleen, täyttävätkö asianomaiset henkilöt edelleen 8 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa säädetyt perusteet, ja ilmoittaa asiasta asianomaisille henkilöille.

11 artikla

Unionin vastatoimenpiteiden valinta- ja suunnitteluperusteet

1. Unionin vastatoimenpiteiden on oltava oikeasuhteisia, eivätkä ne saa ylittää unionille aiheutuneen vahingon tasoa ottaen huomioon taloudellisen pakottamisen vakavuus, sen taloudelliset vaikutukset unioniin tai jäsenvaltioon sekä unionin ja sen jäsenvaltioiden oikeudet.

2. Komissio valitsee ja suunnittelee asianmukaiset unionin vastatoimenpiteet käytettävissä olevien tietojen perusteella, 13 artiklan nojalla kerätyt tiedot mukaan luettuina, ja ottaen huomioon 5 artiklan nojalla tehdyn määrittelyn, 2 artiklan 2 kohdassa säädetty perusteet, 9 artiklan nojalla tehdyn unionin edun määrittelyn, mahdolliset unionin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan mukaiset asiaankuuluvat toimet sekä seuraavat perusteet:
- a) miten tehokkaasti unionin vastatoimenpiteillä kannustetaan lopettamaan taloudellinen pakottaminen ja pyydettyä hyvittämään unionille aiheutunut vahinko;
 - b) vältetäänkö tai minimoidaanko kielteiset vaikutukset, jotka kohdistuvat
 - i) unionin toimijoihin, joihin unionin vastatoimenpiteet vaikuttavat, ottaen huomioon muun muassa vaihtoehtojen saatavuus tällaisille toimijoille, kuten tavaroiden tai palvelujen vaihtoehtoiset hankintalähteet;
 - ii) unionin tai jäsenvaltion investointiympäristöön, mukaan lukien vaikutus työllisyyteen ja aluekehityspolitiikkaan;
 - c) vältetäänkö tai minimoidaanko kielteiset vaikutukset, jotka kohdistuvat talouskasvun ja työllisyyden edistämiseen teollis- ja tekijänoikeuksien suojelun avulla keinona edistää innovointia ja osaamistaloutta unionissa tai jäsenvaltiossa;

- d) kuinka paljon voidaan helpottaa niiden unionin talouden toimijoiden asemaa, joihin taloudellinen pakottaminen vaikuttaa;
- e) vältetäänkö tai minimoidaanko unionin vastatoimenpiteiden kielteiset vaikutukset unionin politiikkoihin tai tavoitteisiin;
- f) vältetäänkö unionin vastatoimenpiteitä sovellettaessa kohtuuton hallinnollinen taakka ja kohtuuttomat kustannukset;
- g) kolmansien maiden, joihin sama tai samankaltainen taloudellinen pakottaminen vaikuttaa, toteuttamien vastatoimenpiteiden olemassaolo ja luonne, mukaan lukien tarvittaessa 7 artiklan mukainen koordinointi;
- h) mahdolliset kansainvälisessä oikeudessa vahvistetut asiaankuuluvat perusteet.

Komissio asettaa unionin vastatoimenpiteitä valitessaan etusijalle toimet, joilla tehokkaimmin varmistetaan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa säädettyjen perusteiden noudattaminen.

3. Rajoittamatta 2 kohdan soveltamista, kun komissio valitsee ja suunnittelee asianmukaista vastatoimenpidettä, joka vaikuttaa menettelyyn, jossa viranomainen unionissa myöntää lupia, rekisteröintejä, toimilupia tai muita oikeuksia luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle näiden kaupallista toimintaa varten, se harkitsee unionin vastatoimenpiteiden hyväksymistä seuraavassa hierarkkisessa järjestyksessä:
- a) toimenpiteet, jotka vaikuttavat menettelyihin, jotka on käynnistetty 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun täytäntöönpanosäädöksen voimaantulon jälkeen;
 - b) toimenpiteet, jotka vaikuttavat menettelyihin, joita ei ole vielä saatettu päätökseen 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun täytäntöönpanosäädöksen voimaantulon jälkeen, jos tämän kohdan a alakohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä ei ole käytettävissä.

Jos yksikään ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä ei ole mahdollinen, komissio voi poikkeuksellisissa olosuhteissa harkita muita vastatoimenpiteitä, jos 13 artiklan nojalla kerättyjen tietojen ja näkemysten perusteella on osoitettu, että kyseisillä muilla toimenpiteillä varmistettaisiin vaikuttavuus, eikä niillä vaikutettaisi suhteettomasti toimitusketjun alkupäähän, toimitusketjun loppupäähän tai loppukuluttajiin unionissa tai aiheutettaisi kohtuutonta taakkaa asiaankuuluvien kansallisten sääntöjen hallinnointiprosessille.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua unionin vastatoimenpidettä valitessaan ja suunnitellessaan komissio ottaa huomioon yhdenmukaistamisen tason ja asettaa etusijalle toimenpiteet, jotka vaikuttavat menettelyihin, joita sovelletaan unionin laajuisesti tai alalla, jolla on olemassa kattavaa unionin oikeutta.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuilla unionin vastatoimenpiteillä ei saa puuttua unionin ja jäsenvaltioiden viranomaisten hallinnollisiin päätöksiin, jotka perustuvat tieteellisen näytön arviointiin.

4. Jos se on tarpeen tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi, komissio voi hyväksyä unionin vastatoimenpiteitä, jotka vaikuttavat suorien ulkomaisten sijoitusten pääsyyn unioniin tai palvelukauppaan ja joita sovelletaan yhden tai useamman unioniin sijoittautuneen oikeushenkilön unionissa tarjoamiin palveluihin tai unionissa tekemiin suoriin sijoituksiin, joka on kolmannen maan henkilöiden omistuksessa tai määräysvallassa.

Komissio voi hyväksyä tällaisia unionin vastatoimenpiteitä, jos niiden soveltamatta jättäminen tällaisiin tarjottuihin palveluihin tai tehtyihin sijoituksiin olisi riittämätöntä tämän asetuksen tavoitteiden tehokkaan saavuttamisen kannalta varsinkin, jos asianomainen kolmas maa tai henkilö voisi välttää tai kiertää unionin vastatoimenpiteiden vaikutukset.

Arvioidessaan, onko hyväksyttävä tällaisia unionin vastatoimenpiteitä, komissio ottaa 1 ja 2 kohdassa säädettyjen perusteiden lisäksi huomioon muun muassa seuraavat perusteet:

- a) suunniteltujen unionin vastatoimenpiteiden kohteena olevan alan palvelukaupan ja sijoitusten rakenteet ja riski siitä, että asianomainen kolmas maa tai henkilö välttää tai kiertää sellaiset unionin vastatoimenpiteet, joita ei sovelleta unionissa tarjottuihin palveluihin tai tehtyihin suoriin sijoituksiin;
- b) ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen unionin vastatoimenpiteiden mahdollinen tosiasiallinen vaikutus taloudellisen pakottamisen lopettamisen aikaansaamiseen ja unionille aiheutuneen vahingon hyvittämiseen;
- c) sellaisten kohtuullisesti saatavilla olevien vaihtoehtoisten toimenpiteiden olemassaolo, joilla voidaan saada aikaan taloudellisen pakottamisen lopettaminen ja unionille aiheutuneiden vahinkojen hyvittäminen ja jotka eivät rajoita yhtä paljon palvelukauppaa tai sijoituksia unionissa.

Tällaisten unionin vastatoimenpiteiden hyväksyminen on perusteltava asianmukaisesti 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa täytäntöönpanosäädöksessä tässä kohdassa säädetyt perusteet huomioon ottaen.

12 artikla

Unionin vastatoimenpiteiden muuttaminen, keskeyttäminen ja lopettaminen

1. Komissio seuraa taloudellista pakottamista ja unionin vastatoimenpiteiden tehokkuutta ja niiden vaikutuksia unionin etuun.
2. Jos kolmas maa keskeyttää taloudellisen pakottamisen, komissio keskeyttää unionin vastatoimenpiteiden soveltamisen siksi ajaksi, kun kolmas maa keskeyttää pakottamisen.

Jos kolmas maa ja unioni tai asianomainen jäsenvaltio ovat tehneet sopimuksen, mukaan lukien kyseisen kolmannen maan tarjouksesta, asian saattamisesta sitovaan kansainväliseen kolmannen osapuolen ratkaisumenettelyyn ja kyseinen kolmas maa keskeyttää taloudellisen pakottamisensa, komissio keskeyttää unionin vastatoimenpiteiden soveltamisen ratkaisumenettelyn ajaksi.

Jos ratkaisumenettelyssä tehty päätös tai sovinto kolmannen maan kanssa edellyttää, että kolmas maa panee sen täytäntöön, komissio keskeyttää unionin vastatoimenpiteiden soveltamisen edellyttäen, että kolmas maa on sitoutunut kyseisen ratkaisumenettelyssä tehdyn päätöksen tai sovinnon täytäntöönpanoon.

Komissio keskeyttää unionin vastatoimenpiteiden soveltamisen tai jatkaa sitä tarvittaessa 9 artiklan nojalla määritellyn unionin edun perusteella tai tarvittaessa vuoropuhelun jatkamisen helpottamiseksi 6 artiklan 3 kohdan nojalla sen jälkeen, kun unionin vastatoimenpiteet on hyväksytty.

Komissio keskeyttää unionin vastatoimenpiteiden soveltamisen tai jatkaa sitä täytäntöönpanosäädöksillä. Kyseiset täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

3. Jos on tarpeen mukauttaa unionin vastatoimenpiteitä ottaen huomioon 2 ja 11 artikla tai muu kehitys, mukaan lukien kolmannen maan reaktio, komissio muuttaa tarvittaessa unionin vastatoimenpiteitä täytäntöönpanosäädöksillä.

Kyseiset täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

4. Komissio lopettaa unionin vastatoimenpiteet missä tahansa seuraavissa olosuhteissa:
 - a) taloudellinen pakottaminen on lakannut ja, jos neuvosto on päättänyt pyytää unionille aiheutuneen vahingon hyvittämistä 5 artiklan 10 kohdan nojalla, unionille aiheutunut vahinko on hyvitetty;

- b) taloudellinen pakottaminen on lakannut, mutta kolmas maa ei ole hyvittänyt unionille aiheutunutta vahinkoa huolimatta siitä, että neuvosto on pyytänyt unionille aiheutuneen vahingon hyvittämistä 5 artiklan 10 kohdan nojalla, paitsi jos tämän asetuksen tavoitteen saavuttamiseksi ja kaikki tapauksen olosuhteet huomioon ottaen on tarpeen jatkaa unionin vastatoimenpiteitä;
- c) yhteisesti sovittuun ratkaisuun on päästy;
- d) kansainvälisessä kolmannen osapuolen ratkaisumenettelyssä annettu sitova päätös, joka koskee taloudellista pakottamista, edellyttää unionin vastatoimenpiteen lopettamista;
- e) unionin vastatoimenpiteiden lopettaminen on 9 artiklan nojalla määritellyn unionin edun kannalta asianmukaista.

Komissio lopettaa unionin vastatoimenpiteet täytäntöönpanosäädöksillä. Kyseiset täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

5. Asianmukaisesti perustelluissa erittäin kiireellisissä tapauksissa, kuten unionille tai jäsenvaltiolle aiheutuvan peruuttamattoman vahingon välttämiseksi, tai jotta edelleen varmistetaan, että unioni noudattaa taloudellisen pakottamisen keskeyttämisestä tai lopettamisesta johtuvia kansainvälisen oikeuden mukaisia velvoitteitaan, komissio antaa välittömästi sovellettavia täytäntöönpanosäädöksiä unionin vastatoimenpiteiden keskeyttämiseksi tai muuttamiseksi.

Kyseiset täytäntöönpanosäädökset annetaan 18 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen, ja ne ovat voimassa enintään kaksi kuukautta.

13 artikla

Unionin vastatoimenpiteisiin liittyvä tiedonkeruu

1. Ennen unionin vastatoimenpiteiden hyväksymistä tai muuttamista komissio pyytää – ja ennen tällaisten toimenpiteiden keskeyttämistä tai lopettamista se voi pyytää – tietoja ja näkemyksiä unionin talouden toimijoihin kohdistuvista taloudellisista vaikutuksista julkaisemalla ilmoituksen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ja tarvittaessa muulla soveltuvalla julkisella viestintävälineellä.

Ilmoituksessa on annettava määräaika, jonka kuluessa tiedot ja näkemykset on toimitettava komissiolle.

Komissio voi aloittaa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun tietojen ja näkemysten keruun milloin tahansa, kun se katsoo sen aiheelliseksi.

2. Soveltaessaan 1 kohtaa komissio antaa asiasta tietoa sidosryhmille, erityisesti unionin talouden toimijoiden puolesta toimiville yhdistyksille ja ammattiliitoille, joihin mahdolliset unionin vastatoimenpiteet saattavat vaikuttaa, sekä jäsenvaltioiden viranomaisille, jotka osallistuvat aloja, joihin kyseiset toimenpiteet saattavat vaikuttaa, koskevan lainsäädännön valmisteluun tai täytäntöönpanoon, ja kuulee niitä.

3. Aiheuttamatta aiheetonta viivästystä unionin vastatoimenpiteiden hyväksymiselle komissio määrittää mahdollisia vaihtoehtoja unionin mahdollisille vastatoimenpiteille ja pyytää tietoja ja näkemyksiä erityisesti
- a) tällaisten toimenpiteiden vaikutuksesta kolmansien maiden toimijoihin ja niiden kilpailijoihin, liikekumppaneihin tai asiakkaisiin unionissa sekä käyttäjiin, loppukuluttajiin tai työntekijöihin unionissa;
 - b) tällaisten toimenpiteiden ja asiaankuuluvan jäsenvaltioiden lainsäädännön keskinäisestä vaikutuksesta;
 - c) tällaisista toimenpiteistä mahdollisesti aiheutuvasta hallinnollisesta taakasta.
4. Komissio ottaa mahdollisimman tarkasti huomioon tämän artiklan nojalla kerätyt tiedot ja näkemykset.

Antaessaan komitealle täytäntöönpanosäädöksen luonnosta 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun tarkastelumenettelyn yhteydessä, komissio toimittaa kirjallisesti suunniteltujen toimenpiteiden ja niiden mahdollisten vaikutusten analyysin.

Kyseiseen analyysiin on sisällyttävä perusteellinen arvio vaikutuksista sekä tuotantoketjun alku- että loppupäähän ja loppukuluttajiin unionissa ja tarpeen mukaan tuotava esiin mahdolliset kohtuuttomat vaikutukset.

5. Komissio pyytää kohdennetusti tietoja ja näkemyksiä asiaankuuluvilta sidosryhmiltä välittömästi sovellettavien täytäntöönpanosäädöksien hyväksymistä varten 12 artiklan 5 kohdan mukaisesti, paitsi jos erittäin kiireellisten syiden aiheuttama poikkeustilanne on sellainen, että tietojen ja näkemysten kerääminen ei ole mahdollista tai tarpeen objektiivisista syistä, kuten unionin kansainvälisten velvoitteiden noudattamisen varmistamiseksi.

14 artikla

Keskitetty yhteyspiste

1. Komissio tarjoaa keskitetyn yhteyspisteen komissiossa tämän asetuksen soveltamiseksi ja sen koordinoimiseksi asiaankuuluvien unionin säädösten kanssa ja tietojen keräämiseksi ja kustannus- ja data-analyysien toimittamiseksi taloudellisen pakottamisen luonteen määrittämiseksi.
2. Tämän asetuksen soveltamiseksi keskitetty yhteyspiste toimii luottamuksellisuusperiaatetta kaikilta osin noudattaen pääasiallisena yhteyspisteenä unionin yrityksille ja yksityisille sidosryhmille, joihin taloudellinen pakottaminen vaikuttaa, myös meneillään olevan taloudellisen pakottamisen yhteydessä kyseisille yrityksille ja sidosryhmille annettavan avun osalta.

15 artikla
Luottamuksellisuus

1. Tämän asetuksen nojalla saatuja tietoja saa käyttää ainoastaan siihen tarkoitukseen, jota varten ne on toimitettu, pyydetty tai saatu.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettut tiedot toimittanut henkilö voi pyytää, että tällaisia tietoja käsitellään luottamuksellisina. Kyseisen pyynnön mukaan on liitettävä ei-luottamuksellinen ja tarkoituksenmukainen tiivistelmä asianomaisista tiedoista tai ilmoitus syistä, miksi asianomaisia tietoja ei voida esittää tiivistettynä.
3. Euroopan parlamentti, neuvosto, komissio ja jäsenvaltiot tai niiden viranhaltijat eivät saa ilmaista tämän asetuksen nojalla saatuja luottamuksellisia tietoja muutoin kuin tällaiset tiedot toimittaneen henkilön nimenomaisella luvalla.
4. Edellä oleva 2 ja 3 kohta ei estä komissiota julkistamasta yleisiä tietoja tarkoituksenmukaisena tiivistelmänä edellyttäen, että julkistaminen ei mahdollista tiedot toimittaneen henkilön henkilöllisyyden paljastumista.

Tällaisten yleisten tietojen julkistamisessa on otettava huomioon asianomaisten osapuolten oikeutetut edut sen suhteen, että luottamuksellisia tietoja ei paljasteta.

5. Jäsenvaltioiden viranhaltijat ovat velvollisia pitämään salassa kaikki luottamukselliset tiedot, jotka ovat tulleet heidän tietoonsa heidän tähän asetukseen liittyvien virallisten tehtäviensä suorittamisen yhteydessä.
6. Komissio asettaa saataville suojatun ja salatun järjestelmän jäsenvaltioiden viranhaltijoiden välisen suoran yhteistyön ja tiedonvaihdon tukemiseksi.

16 artikla

Alkuperää ja kansalaisuutta koskevat säännöt

1. Tätä asetusta sovellettaessa tavarain tai palvelun alkuperä tai palveluntarjoajan, sijoituksen tai teollis- ja tekijänoikeuden haltijan kansalaisuus määritetään liitteen II mukaisesti.
2. Siirretään komissiolle valta antaa 17 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitteessä II olevaa 2 ja 3 kohtaa, jotta voidaan ottaa huomioon kansainvälisten välineiden asiaankuuluva kehitys ja tämän asetuksen tai muiden unionin säädösten soveltamisesta saatu kokemus.

17 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.

2. Siirretään komissiolle tämän asetuksen voimaantulopäivästä viiden vuoden ajaksi ... päivästä ...kuuta ... [tämän asetuksen voimaantulopäivä] 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 16 artiklan 2 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempanä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.
4. Ennen kuin komissio antaa delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

6. Edellä olevan 16 artiklan 2 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaä jatketaan kahdella kuukaudella.

18 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

Jos komitea ei anna lausuntoa, komissio ei hyväksy täytäntöönpanosäädöksen luonnosta, ja tuolloin sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.
3. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 8 artiklaa yhdessä sen 5 artiklan kanssa.

19 artikla

Kertomukset ja uudelleentarkastelu

1. Rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 182/2011 soveltamista komissio pitää Euroopan parlamentin ja neuvoston säännöllisesti ja oikea-aikaisesti ajan tasalla asiaan liittyvästä kehityksestä tämän asetuksen soveltamisessa koko kolmannen maan toimenpiteiden tarkastelun ajan, mukaan lukien sen käynnistäminen, kolmannen maan kanssa käytävä vuoropuhelu ja kansainvälinen yhteistyö, ja unionin vastatoimenpiteiden voimassaoloaikana.

Saatujen tietojen perusteella Euroopan parlamentti tai neuvosto voi tarvittaessa kutsua komission näkemystenvaihtoon.

Euroopan parlamentti voi esittää näkemyksensä millä tahansa asianmukaisella tavalla.

2. Komissio arvioi 8 artiklan nojalla hyväksyttyjä unionin vastatoimenpiteitä kuuden kuukauden kuluessa niiden päättymisestä ottaen huomioon sidosryhmien palautteen, Euroopan parlamentin ja neuvoston antamat tiedot ja muut asiaankuuluvat tiedot ja antaa arviointikertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

Arviointikertomus tarkastelee unionin vastatoimenpiteiden tehokkuutta ja toimivuutta ja tekee tarvittaessa päätelmiä tulevia unionin vastatoimenpiteitä sekä 3 kohdan nojalla tehtävää tämän asetuksen uudelleentarkastelua varten.

3. Komissio tarkastelee tätä asetusta ja sen täytäntöönpanoa uudelleen viimeistään kolmen vuoden kuluttua ensimmäisen täytäntöönpanosäädöksen antamisesta 5 artiklan nojalla tai ... päivänä ...kuuta ... [viiden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä] sen mukaan, kumpi ajankohta on aikaisempi, ja sen jälkeen viiden vuoden välein ja antaa siitä kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Kyseisessä uudelleentarkastelussa komissio ottaa erityisesti huomioon mahdolliset kysymykset, jotka liittyvät tämän asetuksen suhteeseen muihin voimassa oleviin unionin välineisiin.

20 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty ...

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE I

Unionin vastatoimenpiteet, joista säädetään 8 artiklassa

1. Uusien tai korotettujen tullien käyttöönotto, mukaan lukien tullien uudelleenvahvistaminen suosituimmuuskohtelun tasoisena tai tullien käyttöönotto suosituimmuuskohtelun tason ylittävällä tasolla, tai muun tavaroiden vientiin tai tuontiin sovellettavan lisämaksun käyttöönotto, mikä voi tarvittaessa merkitä sovellettavien kansainvälisten velvoitteiden noudattamatta jättämistä tariffimyönnytyksen osalta.
2. Tavaroiden, mukaan lukien tarpeen mukaan tavarat, joihin sovelletaan vientivalvontaa, tuontia tai vientiä koskevien rajoitusten käyttöönotto tai lisääminen riippumatta siitä, toteutetaanko kyseiset rajoitukset kiintiöiden, tuonti- tai vientilisenssien tai muiden toimenpiteiden avulla, vai ottamalla käyttöön tai lisäämällä tavaroista suoritettavaa maksua koskevia rajoituksia, mikä voi tarvittaessa merkitä sovellettavien kansainvälisten velvoitteiden noudattamatta jättämistä.
3. Tavarakauppaa koskevien rajoitusten käyttöönotto, joka toteutetaan passitukseen sovellettavin toimenpitein tai tavaroihin sovellettavin sisäisin toimenpitein, jotka voivat tarvittaessa merkitä sovellettavien kansainvälisten velvoitteiden noudattamatta jättämistä.

4. Seuraavat toimenpiteet, jotka voivat tarvittaessa merkitä sovellettavien kansainvälisten velvoitteiden noudattamatta jättämistä ja jotka koskevat oikeutta osallistua tarjouskilpailumenettelyihin julkisten hankintojen alalla:
- a) asianomaisen kolmannen maan tavaroiden, palvelujen taikka tavaroiden tai palvelujen toimittajien jättäminen julkisten hankintojen ulkopuolelle tai sellaisten tarjousten poissulkeminen julkisista hankinnoista, joiden kokonaisarvosta yli 50 prosenttia on asianomaisesta kolmannesta maasta peräisin olevia tavaroita tai palveluja, paitsi jos alhaisempi prosenttiosuus on tarpeen tapauksen poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi edellyttäen, että jäljelle jäävä prosenttiosuus tavaroista tai palveluista ei kuulu WTO:n alaisuudessa tehdyn julkisia hankintoja koskevan sopimuksen tai muun unionin ja muun kolmannen maan kuin asianomaisen kolmannen maan kanssa tekemän julkisia hankintoja koskevan sopimuksen mukaisten sitoumusten soveltamisalaan; tai
 - b) pistemäärän oikaisun¹ käyttöönotto, kun arvioidaan tarjouksia, jotka koskevat asianomaisen kolmannen maan tavaroita tai palveluja taikka asianomaisen kolmannen maan tavaroiden toimittajia tai palvelujen suorittajia.

¹ Pistemäärän oikaisulla tarkoitetaan julkisista hankintamenettelyistä vastaavien hankintaviranomaisten tai -yksiköiden velvollisuutta laskea suhteellisesti tietyin poikkeuksin tietyllä prosenttiosuudella tarjouksen pistemäärää, joka perustuu asianomaisissa julkisia hankintoja koskevissa asiakirjoissa määriteltäisiin hankintasopimuksen tekoperusteisiin. Jos hinta tai kustannus on ainoa sopimuksentekoperuste, pistemäärän oikaisulla tarkoitetaan tarjoajan tarjoaman hinnan suhteellista korottamista tietyllä prosenttiosuudella tarjousten arviointia varten.

5. Sellaisten palvelukauppaan vaikuttavien toimenpiteiden käyttöönotto, jotka voivat tarvittaessa merkitä sovellettavien kansainvälisten velvoitteiden noudattamatta jättämistä.
6. Sellaisten suorien ulkomaisten sijoitusten unioniin pääsyyn vaikuttavien toimenpiteiden käyttöönotto, jotka voivat tarvittaessa merkitä sovellettavien kansainvälisten velvoitteiden noudattamatta jättämistä.
7. Teollis- ja tekijänoikeuksien suoja tai niiden kaupallista hyödyntämistä koskevien rajoitusten asettaminen sellaisille oikeudenhaltijoille, jotka ovat asianomaisen kolmannen maan kansalaisia, mikä voi tarvittaessa merkitä sovellettavien kansainvälisten velvoitteiden noudattamatta jättämistä.
8. Rajoitusten asettaminen pankki- ja vakuutuslalle, unionin pääomamarkkinoille pääsulle ja muulle rahoituspalvelutoiminnalle, mikä voi tarvittaessa merkitä sovellettavien kansainvälisten velvoitteiden noudattamatta jättämistä.
9. Rajoitusten käyttöönotto tai lisääminen mahdollisuudelle saattaa unionin markkinoille tavaroita, jotka kuuluvat kemikaaleja koskevien unionin säädösten soveltamisalaan, mikä voi tarvittaessa merkitä sovellettavien kansainvälisten velvoitteiden noudattamatta jättämistä.
10. Rajoitusten käyttöönotto tai lisääminen mahdollisuudelle saattaa unionin markkinoille tavaroita, jotka kuuluvat terveyttä ja kasvinsuojelua koskevien unionin säädösten soveltamisalaan, mikä voi tarvittaessa merkitä sovellettavien kansainvälisten velvoitteiden noudattamatta jättämistä.

LIITE II

Alkuperää ja kansalaisuutta koskevat säännöt

1. Tavarankupera määritetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013¹ mukaisesti.
2. Palvelun, myös julkisten hankintojen alalla tarjottavan palvelun, alkuperä määritetään sitä tarjoavan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön kansalaisuuden perusteella.

Palveluntarjoajan kansalaisuutena pidetään:

- a) luonnollisen henkilön ollessa kyseessä sitä maata, jonka kansalainen henkilö on tai jossa hänellä on pysyvä oleskeluoikeus;
- b) oikeushenkilön ollessa kyseessä jompaakumpaa seuraavista:
 - i) jos palvelua tarjotaan muulla tavoin kuin unionissa harjoitettavan liiketoiminnan välityksellä, sitä maata, jossa oikeushenkilö on perustettu tai muulla tavoin järjestetty kyseisen maan lakien mukaisesti ja jonka alueella oikeushenkilö harjoittaa merkittävää liiketoimintaa;

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 952/2013, annettu 9 päivänä lokakuuta 2013, unionin tullikoodeksista (EUVL L 269, 10.10.2013, s. 1).

- ii) jos palvelua tarjotaan unionissa harjoitettavan liiketoiminnan välityksellä,
 - a) jos oikeushenkilö harjoittaa merkittävää liiketoimintaa sen jäsenvaltion alueella, johon oikeushenkilö on sijoittautunut, siten, että sillä on suora ja tosiasiallinen yhteys kyseisen jäsenvaltion talouteen, jäsenvaltiota, johon se on sijoittautunut, tai jos unionin vastatoimenpiteitä sovelletaan kyseiseen henkilöön, sen luonnolliset henkilön tai henkilöiden tai oikeushenkilön tai -henkilöiden kansalaisuutta tai pysyvää asuinpaikkaa, jotka omistavat oikeushenkilön tai käyttävät siinä määräysvaltaa unionissa;
 - b) jos palvelun tarjoava oikeushenkilö ei harjoita merkittävää liiketoimintaa siten, että sillä olisi suora ja tosiasiallinen yhteys sen jäsenvaltion talouteen, johon se on sijoittautunut, niiden luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden alkuperää, jotka omistavat sen tai käyttävät siinä määräysvaltaa.

Oikeushenkilön katsotaan olevan tietyn maan henkilöiden omistuksessa, jos yli 50 prosenttia sen omasta pääomasta on kyseisen maan henkilöiden omistuksessa, ja tietyn maan henkilöiden määräysvallassa, jos tällaisilla henkilöillä on valta nimittää enemmistö sen johtajista tai muutoin laillisesti ohjata sen toimintaa.

3. Sijoituksen kansalaisuutena pidetään:

- a) jos sijoitus liittyy merkittävään liiketoimintaan sen jäsenvaltion alueella, jossa sijoitus on tehty, siten, että sillä on suora ja tosiasiallinen yhteys kyseisen jäsenvaltion talouteen, sen jäsenvaltion kansalaisuutta, jossa se on tehty tai, jos unionin vastatoimenpiteitä sovelletaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön, joka omistaa sijoituksen tai käyttää siinä määräysvaltaa unionissa, kyseisen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön kansalaisuutta tai pysyvää asuinpaikkaa;
- b) jos sijoitus ei liity merkittävään liiketoimintaan siten, että sillä olisi suora ja tosiasiallinen yhteys sen jäsenvaltion talouteen, jossa se on tehty, niiden luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden kansalaisuutta, jotka omistavat sen tai käyttävät siinä määräysvaltaa.

Sijoituksen katsotaan olevan tietyn maan henkilöiden omistuksessa, jos yli 50 prosenttia sen omasta pääomasta on kyseisen maan henkilöiden omistuksessa, ja tietyn maan henkilöiden määräysvallassa, jos tällaisilla henkilöillä on valta nimittää enemmistö sen johtajista tai muutoin laillisesti ohjata sen toimintaa.

4. Kun kyseessä ovat teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvät näkökohdat, sana ”kansalaiset” on ymmärrettävä siinä merkityksessä, jossa sitä käytetään teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyviä näkökohtia koskevan WTO:n sopimuksen (TRIPS) 1 artiklan 3 kohdassa ja sen tulevaisuudessa.
